

עמדת סגל

עמדת סגל הרשות המובאת להלן הינה עמדה מקצועית המשקפת החלטות ועמדות של הסגל בסוגיות הנוגעות ליישום דיני ניירות ערך. תוכן העמדות המפורסמות מנחה את הרשות והסגל בהפעלת סמכותם והציבור יוכל להשתמש בהן ולהחליק בנסיבות דומות.

30.10.2011

עמדה משפטית מספר 15-104: אירוע אשראי בר דיווח

ביום 19 במארס 2017 עודכנה עמדת הסגל. השינויים העיקריים שבוצעו - נוספו הגדרות חדשות למונחים "הלוואה" ו-"הלוואה מהותית", בוטלו שו"ת מס' 4 המקוריים ונוספו שו"ת מס' 4, 5 ו-6. ביום 2 בפברואר 2023 עודכנה עמדת הסגל פעם נוספת. השינויים העיקריים שבוצעו - נוספו אירועים חדשים המחייבים דיווח מיידי אודות אירוע אשראי בר דיווח או הפרה או פעולה שנועדה למנוע הפרה של הסכם הלוואה מהותי, נוספה הגדרה חדשה למונח "הלוואה עם תניית הפרה צולבת" והנחיות לגילוי שנדרש בגינה ונוספו שו"ת מס' 7. ביום 14 בינואר 2024 עודכנה עמדת הסגל פעם נוספת. השינויים העיקריים שבוצעו - נוספה הערת שוליים 2 לגבי אופן בחינת מהותיות גילוי על מסגרות אשראי מחייבות וכן נוספו שו"תים מס' 8, 9, 10, 11 ו-12.

הסוגיה

במהלך השנים האחרונות הובאו לפתחו של סגל רשות ניירות ערך (להלן - "סגל הרשות") מספר סוגיות בנוגע לחובה החלה על תאגידים מדווחים לפרסם דיווח מיידי, בהתאם לתקנה 36 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 (להלן - "תקנות דוחות תקופתיים ומיידיים"), אודות התקשרות בהסכמי הלוואה, שינוי תנאי הסכמים אלה והתחייבויות לעמוד באמות מידה פיננסיות.

בחינת דיווחי התאגידים המדווחים במהלך השנים האחרונות, בנוגע לפרסום דיווח מיידי אודות הסכמי הלוואה, ובכלל זה פירוט של אמות מידה פיננסיות המהוות חלק מתנאי הסכמי הלוואה, עמידת התאגיד בהן והשלכותיהן האפשריות על התאגיד, מראה כי אין אחידות בדיווחי התאגידים המדווחים בנוגע לאמור.

קשת סוגי הדיווח שנמצאו בהקשר זה היא נרחבת. מחד, ישנם תאגידים מדווחים אשר נתנו גילוי מפורט וברור של כל הסכם הלוואה ושל כל אמת מידה פיננסית אליה הם התחייבו, אופן חישובה

(ככל שנדרש חישוב שכזה) ותוצאות חישובה למועד הדוח¹. מאידך, ישנם תאגידים מדווחים שלא נתנו כלל גילוי למאפייני אמות המידה הפיננסיות בגין הסכמי הלוואה בעוד תאגידים אחרים הסתפקו באמירה כללית לפיה הם מחויבים לעמוד באמות מידה פיננסיות בגין הסכמי הלוואה וכי הם עומדים בהן במועד הדיווח.

על רקע הממצאים לעיל ואי האחידות הקיימת בקרב התאגידים המדווחים ביישום תקנה 36 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, מבקש סגל הרשות להביא בזאת את עמדתו ביחס לתחולת תקנה 36 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים בנוגע להתקשרויות האמורות. בנספח א' לעמדה זו, מפורטים לצורך ההמחשה מספר מקרים ספציפיים אשר נבחנו על ידי סגל הרשות.

הגדרות

לצורך יישום עמדת סגל זו, יש לפרש את המונחים "הלוואה" ו-"הלוואה מהותית" בהתאם להגדרות שלהלן -

"הלוואה" - לרבות תעודת התחייבות ולמעט הלוואה בין התאגיד לבין חברה בת שלו.

"הלוואה עם תניית הפרה צולבת" - הלוואה, אשר כוללת, בין היתר, תניית הפרה צולבת (Cross Default) או אם הפרה של הוראה או תניה בהלוואה תקים (בין במישרין ובין בעקיפין כתוצאה מאירוע הפרה צולבת) למלווה עילה לפירעון מידי בהלוואה אחרת.

"הלוואה מהותית"² - הלוואה, למעט הלוואה מחברה בת, ובכלל זה התחייבות מכוח הנפקת תעודות התחייבות או מימוש מסגרת אשראי, **החורגת ממימון התאגיד הרגיל בשל טיבה, היקפה או תוצאתה האפשרית, ואשר יש לה או עשויה להיות לה השפעה מהותית על התאגיד**; חזקה שיראו הלוואה כמהותית אם -

א. ביחס להלוואה שנטלה החברה כחברת אם - היקפה או יתרנה בדוחות הכספיים המאוחדים מהווה חמישה אחוזים או יותר מסך נכסי התאגיד וכן מהווה עשרה אחוזים או יותר מסך הלוואות התאגיד כחברה אם, כפי שהן מוצגות בדוח על המצב הכספי המאוחד לתום תקופת הדיווח;

ב. ביחס להלוואה שנטלה חברה בת - היקפה או יתרנה בדוחות הכספיים המאוחדים מהווה חמישה אחוזים או יותר מסך נכסי התאגיד וכן מהווה עשרה אחוזים או יותר מסך הלוואות כלל החברות הבנות של התאגיד, כפי שהן מוצגות בדוח על המצב הכספי המאוחד לתום תקופת הדיווח.

"הלוואה עם תניית הפרה צולבת מהותית" - הלוואה אשר כוללת, בין היתר, תניית הפרה צולבת (Cross Default) ומקיימת את אחד או יותר מהתנאים הבאים:

¹ למשל, אמירה במקרה של התחייבות לעמידה ביחס LTV (Loan To Value) שלא יעלה על 80%, כי למועד הדוחות הכספיים עומד התאגיד בתניה הפיננסית, והיחס האמור הינו בשיעור של 70%; אמירה כי למועד הדוחות הכספיים שווי השוק של בטוחה הלוואה מהותית, הכוללת תיק ניירות ערך סחירים, הוא 105 מיליון ₪ - גבוה מרף מינימאלי שנקבע בסך של 90 מיליון ₪; אמירה במקרה של התחייבות לעמידה בהון עצמי מוחשי (הון עצמי על פי הדוחות הכספיים בניכוי חייבים לתאגיד שהם בעלי עניין ובניכוי ערבויות התאגיד להבטחת חובות בעלי עניין) שלא יפחת מ-30% מסך המאזן, כי למועד ההון העצמי המוחשי עומד על שיעור של 35%.

² לשם בחינת מהותיות מסגרת אשראי חתומה ומחייבת אשר הועמדה לתאגיד המדווח על ידי מוסד פיננסי (בין אם לצורך פרסום דיווח מידי אודות אירוע אשראי בר דיווח ובין אם לצורך גילוי על אשראי בר דיווח מהותי בדוח תקופתי), על התאגיד ליישם את החזקות הכמותיות שנקבעו ביחס להגדרת הלוואה מהותית, תוך שקלול כל מסגרות האשראי המחייבות שהועמדו בעבר לתאגיד המדווח והן בתוקף למועד הבדיקה. לשם ההמחשה ראו שו"ת מספר 10.

- א. היא עומדת בפני עצמה בהגדרת הלוואה מהותית; או
- ב. אם הפרה של הוראה או תניה בהלוואה תקים (בין במישרין ובין בעקיפין כתוצאה מאירוע הפרה צולבת) למלווים עילה לפירעון מידי של הלוואות שסכומן במצטבר עומד במבחנים הכמותיים של הגדרת הלוואה מהותית.

עמדת סגל הרשות

הגילוי הנדרש בדיווחים מיידיים - תקנה 36(א) לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, אשר נועדה להבטיח עדכון שוטף אודות אירועים או עניינים מהותיים בתאגיד, קובעת כדלקמן:

"בדוח יובאו פרטים בדבר כל אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים בשל טיבם, היקפם או תוצאתם האפשרית ואשר יש להם או עשויה להיות להם השפעה מהותית על התאגיד, וכן בדבר כל אירוע או עניין שיש בהם כדי להשפיע באופן משמעותי על מחיר ניירות הערך של התאגיד".

כפועל יוצא מהוראות התקנה האמורה, נדרשים תאגידי מדווחים לדווח אודות אירועים או עניינים מהותיים בתאגיד, הקשורים בפעילות המימונית שלו, ובכלל זה בהתייחס לעניינים הבאים:

דיווח מידי אודות אירוע אשראי בר דיווח

מבלי לגרוע מכלליות הוראות תקנה 36 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, האירועים והעניינים הבאים טעונים דיווח מכוחה:

- א. התקשרות תאגיד מדווח בהסכם הלוואה מהותית (ובכלל זה, על דרך של הנפקת תעודות התחייבויות או ניירות ערך מסחריים);
- ב. העמדת מסגרת אשראי **חתומה ומחייבת** מהותית לטובת התאגיד או מימוש חלק משמעותי של מסגרת האשראי המהותית האמורה;
- ג. שינוי מהותי בתנאי הסכם הלוואה או מסגרת אשראי **חתומה ומחייבת** כאמור, ובכלל זה שינוי מהותי באמות המידה הפיננסיות, בשיעור הריבית, בהיקף הבטוחות או בתנאי הבטוחות בהסכמי הלוואה או מסגרת אשראי כאמור, ככל שקיימים, במועדי הפירעון, דחייה מהותית או מימון מחדש (גלגול) מהותי של פירעון הלוואה, בין אם באמצעות דחיית מועד הפירעון בהסכמה או אגב החלטה ליטול אשראי אחר שישמש לפירעון הלוואה (להלן - "אירוע אשראי בר דיווח").

על רקע פגמים שנמצאו בדיווחי התאגידיים, סגל הרשות מבקש להדגיש כי יש ליתן את הגילוי אודות אירוע אשראי בר דיווח באופן ברור ובהיר, כך שיתאפשר לציבור המשקיעים להבין את השפעת האירוע על ענייני התאגיד, וכן יתאפשר לציבור המשקיעים להמשיך ולעקוב אחר עמידת התאגיד באמות מידה פיננסיות (ככל שקיימות) וביתר תנאי הסכם הלוואה או מסגרת האשראי. ביסודו של דבר, הגילוי צריך להיות דומה בהיקפו ובתכניו לגילוי הנדרש במסגרת תשקיף ודוח תקופתי.

לשם כך, על הדיווח המידי אודות התקשרות בהסכם הלוואה מהותית לכלול תיאור של הפרטים המהותיים של ההסכם, ובכלל זה התייחסות למאפייני המלווה, היקף ההלוואה, לוח הסילוקין בגינה, הריבית המשולמת עליה³, מנגנון ההצמדה (ככל שקיים), בטוחות שהועמדו לטובת המלווה, מגבלות החלות על התאגיד בקשר להלוואה כאמור (כגון אמות מידה פיננסיות), מנגנון Cross Default וכל מגבלה אחרת על קבלת אשראי או כזו המעלה באופן מהותי את העלות של גיוס הון או חוב חדש.

בדיווח המידי אודות העמדת מסגרת אשראי **חתומה ומחייבת** מהותית לטובת התאגיד, על התאגיד המדווח לכלול גם התייחסות לתנאים המהותיים למימוש מסגרת האשראי.

באשר לאמות מידה פיננסיות, הכלולות בהסכם הלוואה מהותית או בהסכם מסגרת אשראי **חתומה ומחייבת** מהותית, על התאגיד המדווח להביא במסגרת הדיווח המידי תיאור מפורט וברור של כל אמת מידה פיננסית, לרבות פירוט האופן בו היא נבדקת ו/או מחושבת על ידי המלווה (ככל שלא מדובר בערך בודד שניתן לראותו במסגרת הדוחות הכספיים (לרבות הביאורים לדוחות אלה)) ותוצאת חישובה סמוך למועד פרסום הדוח המידי. ככל שנדרש, בנוסף, הסבר איכותי לשם הבנת אמות המידה הפיננסיות והשלכותיהן על התאגיד ופעילותו, יש להביאו במסגרת הדיווח המידי.

דיווח מידי אודות הפרה או פעולה שנועדה למנוע הפרה של הסכם אשראי מהותי

מבלי לגרוע מכלליות הוראות תקנה 36 לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים, כל אחד מן האירועים הבאים, ביחס להלוואה מהותית, מהווה אף הוא אירוע מהותי המחייב את התאגיד המדווח לפרסם דיווח מידי אודותיו ואודות ההשלכות האפשריות שלו על התאגיד:

- א. קמה למלווה עילה להעמדת הלוואה לפירעון מידי;
- ב. הודיע המלווה לתאגיד כי לעמדת המלווה קמה לו עילה להעמדת הלוואה לפירעון מידי;
- ג. לא עמד התאגיד המדווח באמת מידה פיננסית, אחת או יותר;
- ד. קרה אירוע אחר אשר כתוצאה ממנו נדרש התאגיד להעמיד בטוחות נוספות לטובת המלווה, לפרוע חלק מהותי מן ההלוואה, או שכתוצאה ממנו חל שינוי מהותי בתנאי ההלוואה, דוגמת גידול בשיעור הריבית;
- ה. פירעון מוקדם של חלק מהותי מההלוואה שאילולא היה מבוצע, הייתה קמה עילה להעמדת הלוואה לפירעון מידי או שהמלווה הודיע לתאגיד כי אילולא היה מבוצע הייתה קמה לו עילה להעמדת הלוואה לפירעון מידי;
- ו. שינוי מהותי⁴ בהיקף הבטוחות בגין ההלוואה שאילולא היה מבוצע, הייתה קמה עילה להעמדת הלוואה לפירעון מידי או שהמלווה הודיע לתאגיד כי אילולא היה מבוצע הייתה קמה לו עילה להעמדת הלוואה לפירעון מידי;

³ ניתן לכלול גילוי זה באמצעות מתן טווח ריבית של עד 1%. ראה בהקשר זה שו"ת מס' 6 בנספח א' המצ"ב.
⁴ בחינת מהותיות השינוי תבצע ביחס למועד האחרון בו ניתן גילוי פומבי על היקף הבטוחות בגין ההלוואה, לרבות שינוי מצטבר בהיקף הבטוחות.

ז. התקיים אירוע המוסדר בהסכם הלוואה מהותית (ובכלל זה "טריגר" או "אירוע מפעיל") או שהמלווה הודיע לתאגיד כי לעמדתו התקיים אירוע כאמור - אשר מקים למלווה זכות לבחון מחדש תנאי כלשהו מהסכם הלוואה ובהעדר עמידת התאגיד בתנאי כאמור כפי שיקבע מחדש על ידי המלווה בהתאם להוראות ההסכם, תקום עילה להעמדת הלוואה לפירעון מיידי;

ח. קמה למלווה אי עילה להעמדת הלוואה אי (מהותית או לא מהותית) לפירעון מיידי, אשר כתוצאה ממנה: (א) תקום עילה להעמדה לפירעון מיידי של הלוואה אחרת (מהותית או לא מהותית) בגין הלוואה עם תניית הפרה צולבת (כהגדרתה לעיל); או (ב) שהעמדתה לפירעון מיידי בפועל תקים עילה להעמדה לפירעון מיידי של הלוואה אחרת (מהותית או לא מהותית) בגין הלוואה עם תניית הפרה צולבת (כהגדרתה לעיל); האמור לעיל בסעיף זה לא יחול בנסיבות שבהן סכומן המצרפי של ההלוואות שלגביהן קמה או תקום עילה לפירעון כאמור לעיל לא עומד במבחנים הכמותיים של הגדרת הלוואה מהותית, יש לתאגיד מקורות מספקים לפירעון ההלוואות והאירוע אינו מעיד כלל על בעיה פיננסית ו/או בעיית נזילות במועד ההפרה.

הגילוי הנדרש בתשקיפים ובדוחות עתיים

חובות הגילוי אודות הסכמי הלוואה והעמדת אשראי מהותיים במסגרת דוחות עתיים (תקופתיים או רבעוניים) או במסגרת תשקיף, קבועות בהוראות דין שונות, לרבות, בתקנה 6 לתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיוטת התשקיף - מבנה וצורה), התשכ"ט-1969 (להלן - "תקנות פרטי תשקיף"), ובסעיפים 26(ב), 30 ו-36 לתוספת הראשונה לתקנות האמורות (להלן - "התוספת הראשונה")⁵.

במסגרת הדוח התקופתי ובמסגרת התשקיף, על התאגיד לכלול תיאור מלא של כלל הסכמי הלוואה והעמדת האשראי המהותיים על כל פרטיהם כמפורט לעיל. מטעמי נוחות, רצוי לכלול את הגילוי בסעיף המימון (ולא בסעיף "הסכמים מהותיים") וככל שניתן, רצוי להציג את ההסכמים על תנאיהם ואת יתר הפרטים הנזכרים דלעיל (כגון, אמות מידה פיננסיות, חישובן למועד הרלבנטי וכיו"ב) בצורה טבלאית בליווי הסברים, ככל שאלה נדרשים. גילוי דומה יש ליתן בדוחות הרבעוניים, וזאת ככל שחל שינוי מהותי ביחס לדוח התקופתי.

במסגרת הגילוי בדוחות העתיים (תקופתיים או רבעוניים) או בתשקיף, לפי העניין, יש לתאר שינויים בהסכמי הלוואה או העמדת אשראי מהותיים ככל שחלו בתקופת הדיווח (וניתן לעשות כן באמצעות הכללה על דרך הפניה).

כאמור לעיל, לצד האמירה בדבר עמידה או אי עמידה באמות המידה הפיננסיות (ככל שקיימות) על התאגיד לפרט גם את תוצאת חישובה. מידע זה, יש ליתן במסגרת הדוחות העתיים (תקופתיים או רבעוניים) ובמסגרת התשקיף בקשר לכל אחד מהמועדים הבאים: 1. המועד בו נבחנת העמידה

⁵ בהקשר זה, סגל הרשות מבקש להפנות גם לכוונתו לכלול במסגרת תקנות פרטי תשקיף פרק ייעודי בנוגע למימון ונזילות. לפרטים נוספים ראה בקישורית הבאה:

http://www.isa.gov.il/%D7%97%D7%A7%D7%99%D7%A7%D7%94%20%D7%95%D7%90%D7%98%D7%99%D7%A4%D7%94/Legislation/Proposed%20Legislation/2233/Documents/Simplifying_Reports.pdf

באמות המידה הפיננסיות בידי המלווה, אם נקבע מועד כזה בהסכם; 2. מועד הדוח התקופתי או הרבעוני (31 במארס, 30 ביוני, 30 בספטמבר ו-31 בדצמבר, לפי העניין); 3. סמוך ככל הניתן למועד פרסום הדוחות הכספיים, ככל שחלו שינויים ביחס לתוצאה בסוף התקופה דלעיל.

הגילוי הנדרש על הלוואה עם תניית הפרה צולבת מהותית

א. הלוואה אשר מקיימת את תנאי א' להגדרת הלוואה עם תניית הפרה צולבת מהותית
על התאגיד ליישם את דרישות הגילוי שנקבעו בעמדה זו באופן זהה לאלה של הלוואה מהותית (הסכם אשראי מהותי).

ב. הלוואה אשר מקיימת את תנאי ב' להגדרת הלוואה עם תניית הפרה צולבת מהותית

- בהעדר נסיבות מיוחדות, התאגיד אינו נדרש ליישם את דרישות הגילוי שנקבעו ביחס לדיווח מיידי אודות אירוע אשראי בר דיווח (למעט האמור להלן).
- על התאגיד ליישם את דרישות הגילוי שנקבעו בעמדה זו ביחס לדיווח מיידי אודות הפרה או פעולה שנועדה למנוע הפרה של הסכם אשראי מהותי בשינויים המחויבים. כך למשל, על התאגיד לבחון אם מדובר בהפרה או בפעולה שנועדה למנוע הפרה זניחה או לא, אם מדובר בפעולה שמוגדרת מראש בהוראות ההסכם ועל פי ניסיון העבר ופעולות שבכוונת התאגיד לבצע, האירוע אינו מעיד כלל על בעיה פיננסית ו/או בעיית נזילות במועד ההפרה.
- בהעדר נסיבות מיוחדות, לגבי הגילוי שנדרש בתשקיפים ובדוחות העתיים, חלף גילוי פרטני כמפורט לעיל בגין כל הלוואה, התאגיד רשאי לכלול גילוי מקובץ של סכום ההלוואות הקשורות זו בזו בתניית ההפרה הצולבת, התייחסות בדבר עמידה או אי עמידה באמות המידה הפיננסיות (ככל שקיימות) ופירוט של תוצאות חישובן של כל אמת מידה פיננסית מהותית. הגילוי יינתן במתכונת טבלאית שתכלול את אמת המידה הפיננסית המהותית, החישוב לתאריך החתך וסכום ההלוואות שיועמדו לפירעון מיידי במקרה הפרה.

נספח א'

להלן מספר דוגמאות להמחשת שאלות שהופנו לסגל הרשות והתשובות שניתנו על ידו:

שאלה 1: תאגיד מדווח בעל גירעון בהון העצמי והיקף נכסים משמעותי, נקלע לקושי תזרימי אשר כתוצאה ממנו הוא נטל הלוואה בסך של 5 מיליון ₪ לשם פירעון תשלום קרוב של קרן איגרות חוב סחירות (סדרה א'). הריבית על הלוואה היא בשיעור שנתי אפקטיבי של כ-60%, והיא גבוהה משמעותית משיעור הריבית הממוצע על הלוואות אחר שנטל התאגיד. האם התאגיד נדרש לתת דיווח מיידי על ההתקשרות בהסכם הלוואה?

תשובה 1: כן. בנסיבות העניין, גם אם היקפה הכספי של הלוואה עשוי להיחשב לא מהותי ביחס לסך נכסי התאגיד, הרי שהריבית הגבוהה אותה הוא נדרש לשלם על הלוואה שנטל מעידה על טיבה החריג של הלוואה. בנוסף, נטילת הלוואה בנסיבות העניין - קושי תזרימי של התאגיד, והעובדה כי כספי הלוואה יאפשרו לתאגיד לעמוד בהתחייבותו למחזיקי באיגרות החוב שלו, עשויים להעיד על מהותיות הלוואה.

שאלה 2: לתאגיד מדווח הפועל בתחום הנדל"ן להשקעה שלוש הלוואות, שתיים מהן מהותיות והשלישית אינה מהותית (להלן - "הלוואה השלישית"). במסגרת אימוץ מדיניות עסקית חדשה, מימש התאגיד נכסי נדל"ן להשקעה אשר אפשרו לו לפרוע את שתי הלוואות המהותיות. כפועל יוצא של המהלך האמור והקיטון במצבת נכסיו של התאגיד, הפכה הלוואה השלישית למהותית. האם התאגיד נדרש לתת דיווח מיידי על כך שהלוואה השלישית הפכה למהותית?

תשובה 2: לא. בהתאם לסעיף 26 לתוספת הראשונה לתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיוטת התשקיף - מבנה וצורה), התשכ"ט-1969, תאגיד מדווח נדרש לתת במסגרת הדוח התקופתי גילוי כללי אודות הסכמי הלוואה שאינם מהותיים, ועל כן, סגל הרשות סבור כי בנסיבות בהן בשל אירוע חיצוני הלוואה השלישית היא הופכת למהותית, עיתוי הדיווח אודות פרטי הלוואה השלישית יכול שיעשה בדוח התקופתי הראשון שיפורסם לאחר המועד בו הפכה הלוואה למהותית. למותר לציין, כי אם, טרם פרסום הדוח התקופתי האמור, יתרחש אירוע אשר בגינו תועמד הלוואה השלישית לפירעון מיידי או לחילופין תנאיה ישתנו, יידרש התאגיד לדווח על התפתחויות אלה בדיווח מיידי.

שאלה 3: תאגיד מדווח הגיע להסכמה עם מוסד פיננסי על מחזור הלוואה מהותית שניתנה לו בעבר, ואשר מועד פירעונה החוזי טרם הגיע, כאשר מלבד העובדה כי מועד הפירעון נדחה ב-3 שנים נוספות, לא חלו שינויים מהותיים בשאר תנאי הלוואה המהותית המקורית. האם יש צורך בפרסום דיווח מיידי על האמור?

תשובה 3: כן. מחזור (פירעון ונטילה מחדש) של הלוואה מהותית מהווה אירוע אשראי בר דיווח, לא רק משום שהוא מאפשר להבין את מצבו המימוני החדש של התאגיד אלא גם משום שישנה משמעות לכך שברגע נתון הסכים המוסד הפיננסי לתת הלוואה מהותית בתנאים מסוימים,

ובמקרה שלפנינו -באותם תנאים. הדבר עשוי להצביע למשל על כך שבמועד המחזור המוסד הפיננסי אינו רואה שינוי מהותי בסיכון הגלום בפעילות התאגיד.

שאלה 4: האם על תאגיד מדווח לדווח על אירועים או עניינים הקשורים בפעילות מימונית של חברות מוחזקות שלו שאינן חברות בנות?

תשובה 4: בהתאם לעמדת הסגל, על תאגיד לדווח על כל אירוע אשראי בר דיווח ובכלל זה אירועים המתרחשים בחברות מוחזקות שאינן חברות בנות (כדוגמת חברות כלולות). עם זאת, לא קיימת חזקה כמותית לדיווח כאמור כפי שקיימת לגבי התאגיד עצמו כחברה אם ועל חברות בנות. על כן, על התאגיד לבחון אם אירוע האשראי בחברה מוחזקת שאינה חברה בת עולה כדי אירוע אשראי בר דיווח הן מבחינה כמותית והן מבחינה איכותית. יובהר, כי ברי שלא כל אירוע אשראי בחברה מוחזקת עולה כדי אירוע אשראי בר דיווח. בנוסף, מטבע הדברים יש להפעיל מבחני מהותיות שלוקחים בחשבון האם האירוע מהותי הן בחברה המוחזקת והן ביחס לפעילות התאגיד בכללותו.

שאלה 5: תאגיד מדווח התקשר בהסכם הלוואה מהותי עם מלווה לפיו הוא נדרש לעמוד באמות מידה פיננסיות שונות. על פי ההסכם, בחינת מידת עמידת התאגיד באמות המידה תתבצע על בסיס חצי שנתי. לאור האמור, האם חובה על התאגיד לפרסם תחשיב המתייחס למידת עמידתו באמות המידה הפיננסיות מידי רבעון?

תשובה 5: לא. בהתאם לעמדת הסגל, תאגיד מדווח אינו מחויב לפרסם את תחשיב מידת עמידתו באמות המידה הפיננסיות בכל רבעון, אלא רק במועדים הרלוונטיים בהם היא אמורה להיבדק על ידי המלווה. כלומר, במקרה דנן התחשיב יפורסם מדי חצי שנה, במועדים הנקובים בהסכם עם המלווה - במסגרת הדוחות הכספיים לרבעון השני ובמסגרת הדוחות הכספיים השנתיים.

שאלה 6: האם על תאגיד מדווח לדווח על שיעור הריבית המדויק בגין כל הסכם הלוואה מהותית?

תשובה 6: לא. הדרישה לגילוי שיעור הריבית הנקובה בגין הסכם הלוואה מהותית, נובעת מהרצון לשקף לידיעת ציבור המשקיעים בניירות הערך של התאגיד המדווח, את הסיכון המיוחד לתאגיד אותו רואה המלווה, במתן הלוואה המהותית הספציפית. עם זאת, סגל הרשות מודע לכך כי פירוט מדויק של שיעור הריבית שנקבע בהסכם הלוואה עלול לפגוע ביכולתו ובגמישות של התאגיד בהשגת מימון בתנאים מסחריים טובים יותר.

בשים לב לאמור, סגל הרשות לא יתערב מקום בו חלף גילוי אודות שיעור הריבית המדויק, תאגיד יכול גילוי על שיעור הריבית באמצעות מתן טווח ריבית בשיעור של עד 1%. משמעות האמור היא כי אם, למשל, תאגיד נטל הלוואה מהותית הנושאת ריבית בשיעור של 3.9%, אזי, אותו תאגיד יוכל לדווח כי שיעור הריבית מצוי בטווח של 3%-4%, או בטווח של 3.5%-4.3%, או בטווח של 3.5%-4.5% או כל טווח ריבית אחר של עד 1%.

שאלה 7: ביום 1.12.2022 תאגיד מדווח נטל הלוואה בסך של 50 מיליון ₪ (להלן – "ההלוואה") עם תניית הפרה צולבת שתקים עילה לפירעון מיידי של הלוואות אחרות של התאגיד כחברה אם, אשר יתרתן ליום 31.12.2022 עומדת על 100 מיליון ₪. סך נכסי התאגיד בדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2022 מסתכם ל-2 מיליארד ₪ וסך הלוואות החברה כחברה אם מסתכם ל-700 מיליון ₪. האם מדובר בהלוואה עם תניית הפרה צולבת מהותית?

תשובה 7: כן. בנסיבות העניין, אף כי ההלוואה עצמה אינה מהותית בהתאם למבחנים של הלוואה מהותית, היא מהותית לפי תנאי ב' להגדרת הלוואה עם תניית הפרה צולבת מהותית כדלקמן: היקפה הכספי של ההלוואה יחושב יחד עם שאר ההלוואות הכוללות תניית הפרה צולבת המקימה עילה לפירעון מיידי – ובסה"כ יקבע ההיקף הכספי על סך 150 מיליון ₪. בהתאם, היחס של ההלוואה לסך נכסי התאגיד יעמוד על 7.5% (היחס שבין 150/2,000, אשר עולה על 5%) והיחס לסך הלוואות התאגיד יעמוד על כ-21% (היחס שבין 150/700, אשר עולה על 10%).

שאלה 8: כיצד יש ליישם את מבחני המהותיות לעניין הגדרת "הלוואה מהותית" בעמדת הסגל, בחברה אשר מוגדרת "ישות השקעה" ומציגה את השקעותיה בחברות המוחזקות בשווי הוגן בהתאם להוראות תקן דיווח כספי בינלאומי 10 דוחות כספיים מאוחדים?

תשובה 8: ככלל, ישות השקעה שמציגה את השקעותיה בחברות המוחזקות בשווי הוגן, תפעיל את מבחני המהותיות באופן הבא:

א. ביחס להלוואה שנטלה החברה כחברת אם – ככלל ובהעדר נסיבות מיוחדות, הבחינה תיעשה בהתאם לחזקת המהותיות המוצגת בעמדת הסגל. כאשר לעניין זה, דוחותיה הכספיים המאוחדים של ישות השקעה הם אותם הדוחות המוצגים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים החלים על ישות השקעה ושבהם ההשקעות מוצגות בשווי הוגן.

ב. ביחס להלוואה שנטלה חברה בת – ככלל, אם זה מעשי ובהעדר נסיבות מיוחדות, הגישה העדיפה לעמדת סגל הרשות תהא בחינת מהותיות ההלוואה ביחס לסך נכסי התאגיד והחברות הבנות יחד (דהיינו, סך נכסי התאגיד במאוחד אילו ישות ההשקעה הייתה מאחדת את החברות הבנות), וכן ביחס לסך ההלוואות של כלל החברות הבנות של התאגיד (דהיינו, סך ההלוואות של כלל החברות הבנות של התאגיד אילו ישות ההשקעה הייתה מאחדת את החברות הבנות), לפי העניין.

שאלה 9: האם בעת בחינת החזקות הכמותיות שנקבעו במבחנים הכמותיים להגדרת הלוואה מהותית, יש לקחת בחשבון (במונה ובמכנה) ערבויות (כדוגמת ערבות חוק המכר) שהתאגיד או חברות בנות שלו העניקו לצדדים שלישיים?

תשובה 9: לא. בחינת החזקות הכמותיות מבוססת רק על הלוואות (מימון) שהתאגיד או חברות בנות שלו נטלו בעצמן.

שאלה 10: ביום 31.12.2023 תאגיד מדווח התקשר בהסכם עם מוסד בנקאי להעמדת מסגרת אשראי חתומה ומחייבת בהיקף של 100 מיליון ₪. לתאגיד הלוואות נוספות בסך של 400 מיליון ₪ ומסגרות אשראי מחייבות נוספות שטרם נוצלו בסך של 700 מיליון ₪. בנוסף, סך נכסי התאגיד

ליום 31.12.2023 עומד על 1,600 מיליון ₪. בהקשר זה, כיצד יש ליישם את החזקות הכמותיות שנקבעו במבחנים הכמותיים להגדרת הלוואה מהותית בעת דיווח מיידי אודות העמדת מסגרת אשראי מחייבת מהותית לטובת התאגיד כאירוע אשראי בר דיווח וגילוי בדוח התקופתי על הלוואות מהותיות?

תשובה 10: על התאגיד ליישם את "המבחן ההתחייבותי" כדלקמן: במונה יכלול התאגיד את סכום מסגרת האשראי שהועמדה בסך של 100 מיליון ₪ ובמכנה יכלול את סך הלוואות הנוספות בסך של 400 מיליון ₪ בתוספת סך מסגרות האשראי הנוספות המחייבות שטרם נוצלו בסך של 700 מיליון ₪ ובתוספת מסגרת האשראי החדשה בסך של 100 מיליון ₪. בהתאם, היחס לסך הלוואות התאגיד יעמוד על 8.33% (היחס שבין 100/1,200, אשר קטן מ-10%). על התאגיד ליישם את "מבחן הנכסים" כדלקמן: במונה יכלול התאגיד את סכום מסגרת האשראי שהועמדה בסך של 100 מיליון ₪ ובמכנה יכלול את סך נכסי התאגיד בסך של 1,600 מיליון ₪. בהתאם, היחס לסך נכסי התאגיד יעמוד על 6.25% (היחס שבין 100/1,600, אשר גדול מ-5%). בהקשר זה יצוין כי בעת יישום "מבחן הנכסים" אין לקחת בחשבון במכנה את מסגרת האשראי, הואיל וכל עוד המסגרת לא נוצלה, היא לא משפיעה על סך נכסי התאגיד. יובהר, כי אין באמור כדי לקבוע שאירוע כאמור בהכרח לא מקים חובת דיווח לפי הוראות תקנה 36 לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים ועל התאגיד לבחון את מכלול תנאי מסגרת האשראי בטרם גיבש החלטה אם מדובר באירוע אשראי בר דיווח ואם לאו.

שאלה 11: ביום 31.12.2023 תאגיד מדווח התקשר בהסכם עם מוסד בנקאי להעמדת הלוואה בהיקף של 90 מיליון ₪. לאותו מועד לתאגיד הלוואות נוספות בסך של 500 מיליון ₪ (לא כולל ניצול מסגרות אשראי), מסגרות אשראי נוספות מחייבות בסך של 800 מיליון ₪ (מתוכן נוצלו 300 מיליון ₪). בנוסף, ליום 31.12.2023 סך נכסי התאגיד (לא כולל המזומנים בגין הלוואה החדשה) עומד על 1,300 מיליון ₪. כיצד יש ליישם את החזקות הכמותיות שנקבעו במבחנים הכמותיים להגדרת הלוואה מהותית בעת דיווח מיידי אודות אירוע אשראי בר דיווח וגילוי בדוח התקופתי על הלוואות מהותיות?

תשובה 11: על התאגיד ליישם את "המבחן ההתחייבותי" כדלקמן: במונה יכלול התאגיד את סכום הלוואה החדשה שהועמדה בסך של 90 מיליון ₪ ובמכנה יכלול את סך הלוואות הנוספות בסך של 500 מיליון ₪ בתוספת סך מסגרות האשראי הנוספות שנוצלו (ולמעשה מהוות הלוואה פיננסית) בסך של 300 מיליון ₪ ובתוספת סכום הלוואה החדשה בסך של 90 מיליון ₪. בהתאם, היחס לסך הלוואות התאגיד יעמוד על 10.11% (היחס שבין 90/890, אשר עולה על 10%). על התאגיד ליישם את "מבחן הנכסים" כדלקמן: במונה יכלול התאגיד את סכום הלוואה החדשה שהועמדה בסך של 90 מיליון ₪ ובמכנה יכלול את סך נכסי התאגיד בסך של 1,300 מיליון ₪ ובתוספת סכום הלוואה החדשה בסך של 90 מיליון ₪ (אשר ביחד יהיו שווים לסך נכסי התאגיד לתום שנת 2023). בהתאם, היחס לסך נכסי התאגיד יעמוד על 6.47% (היחס שבין 90/1,390, אשר גדול מ-5%). בהקשר זה יצוין כי בעת יישום "מבחן הנכסים" ניתן לקחת בחשבון במכנה את סכום הלוואה שנלקחה, הואיל ובעת נטילתה היא משפיעה על סך נכסי התאגיד.

לאור האמור, מתקיימות החזקות הכמותיות להגדרת הלוואה מהותית ועל התאגיד לפרסם דיווח מידי אודות אירוע אשראי בר דיווח וכן לכלול גילוי על אשראי בר דיווח מהותי במסגרת הדוח התקופתי לשנת 2023.

שאלה 12: לתאגיד מסגרות אשראי **שאינן מחייבות** מתאגידי בנקאיים ושאנם בנקאיים, עליהם הוא **בחר** לדווח במסגרת דוחותיו העיתיים. כיצד עליו לתת גילוי על מסגרות אלו?

תשובה 12: ככל שתאגיד בוחר לתת גילוי בדבר מסגרת אשראי שאינה מחייבת, עליו לציין באופן מפורש את היותה מסגרת שאינה מחייבת ולתת לה גילוי מובחן ונפרד ממסגרות אשראי מחייבות (אשר מהוות התחייבות חתומה ובלתי חוזרת מצד נותן האשראי למתן הלוואה).